

שְׁלַח לַחֲמַד

פְּרָשֵׁת בְּשַׁלּוֹז | תשפ"ד

בצדקה תכונני

גליון 306

סיפור לשבת

הפלא ופלא

אוצר בלום של פלאי פלאות מגנזי קדם
אות א'

אילוף

ישנן שש חיות שאותן לא ניתן לאלף ולתרבת, והם: זאב, אריה, דוב, נמר, ברדלס ונחש. כן כתב הנצי"ב (בבא קמא טו, ב). משום כך – הוא כותב – המשנה (שם) מנתה רק את שש החיות הללו.

איש שבת

"איש שבת" הוא כינוי לבעל "באר מים חיים", משום שכשהיה חוזר מהמקוה ביום שישי – היתה קומתו מיתמרת ועולה בכ- 30 ס"מ למשך כל השבת, ואף תואר גופו ופניו היו משתנים ומתייפים, ומכאן שמו – בספרי החסידות – "איש שבת".

אישי עיתי

האדם שלקח את השעיר לעזאזל למדבר ודחפו מן ההר – היה מת באותה שנה. כן מפורש ב"תוספות חדשים" (יומא פ"ו, מ"ג) בשם המדרש: "האיש עיתי המשלח את השעיר לעזאזל – היה מת באותה שנה".

איטון

מסופר, כי פעם אחת נמצא אדם הרוג, ואחד מחכמי ישראל יעץ כיצד למצוא את הרוצח. הוא ביקש שיביטו עם זכוכית מגדלת לתוך איטונו של הנרצח, ושם יראו את דמות האדם האחרון שהנרצח הביט בו. זוהי דמותו ותמונתו של הרוצח. עשו כן ותפסו את הרוצח. כן כתבו בעל "דברי שאול" (בהשמטות לפרשת בלק) ובעל "בית יהודה" (ליקוטי יהודה בלק כד, א).

אכילת בשר

אחת הסיבות העיקריות שלפני המבול האריכו ימים וגילם הגיע למאות שנים – היא, משום שלא אכלו בשר, שהרי באותה תקופה היתה אסורה אכילת בשר, ולא הותרה אלא לאחר המבול. כן מובא ב"ליקוט מעם לועז" (בראשית ח"א עמוד קצט) בשם הרמב"ם.
זו גם כוונת חז"ל – אומר הרשב"ץ ("מגן אבות") – "מרבח בשר מרבח רימה", כי האוכל בשר מזרז את מיתתו.

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵעַל שַׁפְּתַי הַיָּם וְגו' אֶזְרִי מִשְׁפָּחָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" (יד-ל, טו-טז)

יש להבין, מדוע חיכו בני ישראל עד עתה ולא אמרו שירה בזמן שקיבלו המצרים את עשר המכות. הדבר יובן על-פי משל:

לאחד שהיה בבשרו כיב של מוגלה, והרופא קבע שיש לחפור בבשר החי ולהוציאה. מובן, שהדבר כרוך בכאבים עזים, ואי אפשר לעשותו בפעם אחת. בכל יום היה הרופא בא, חותך מעט, ומחליף את התחבושות. בכל יום היה החולה מתחנן לפניו שירפה ממנו ולא יכאיב לו עוד, ובכל פעם היה הרופא מנחמו: "הנה אנו מסיימים, הנה גמרנו", אבל למחרת היה בא וממשיך במלאכתו, עד שהחולה פסק להאמין לו, שיהיה סוף וקץ לעינויו ומכאובו. יום אחד ראה הרופא שהפצע מנוקז כולו, הולך ומחלים, והיום יהיה הטיפול האחרון. ביקש לשמח את לב החולה, ואמר לו: "היום הוא באמת היום האחרון", וכדי שיאמין לדבריו, שכר לעיניו את סכין הניתוחים. כך היו בני ישראל משועבדים במצרים, וראו את המכות ניתות על המצרים, ועדיין לא נגאלו. כאשר כבר יצאו מצרים, רדפו אחריהם המצרים להחזירם. ועל כן, כשחצו את ים סוף, עדיין היה בליבם חשש: "כשם שאנו יוצאים מצד זה, כן המצרים יוצאים מצד אחר", ויחזרו להשתעבד. רק כאשר ראו את מצרים מת על שפת הים, ידעו שגאולתם הושלמה ושווררו את השירה.

{ בן איש חי }

"וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיֵּרָאוּ הָעָם אֶת ה'

ה'" (יד, טז)

בני ישראל ראו את קשיחות לבו וקשיות ערפו של פרעה, את התפתליותו, את הפכפכנותו ואת המכות שהביא עליו בעקשנותו, ולמדו את הלקח, ויראו את ה'. הם לא אמרו: פרעה הוא מפלצת, שטן בדמות אדם. פרעה הוא רשע, לבו לב אבן. אין מביאים ממנו ראייה, אין למדים ממנו גזירה שוה. אין לנו עמו מאומה. הם לא אמרו כך, כי ידעו, שפרעה אף הוא אדם על חולשותיו ועל הרוע שבו. וכשם שחייב אדם לומר: מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב, כמו כן חייב הוא לפחד שמא יגיעו מעשיו למעשי פרעה.

על מי שאינו סבור כך, נשא הגאון הצדיק רבי יהודה ליב חסמן זכר צדיק לברכה את משלו, משל לתלמיד במכללה לרפואה, שצפה בגדולי הרופאים, אשר התכנסו סביב גוייתו של נפטר. הלה חלה במחלה אנושה, וקיבל תרופה נסיונית. התרופה לא הצילה את חייו, יתכן שלא היה בה ממש, יתכן שניתנה במועד מאוחר מדי או במינון קטן מדי, ועתה נקבצו סביב גופתו וערכו בה ניתוח. והנה בשורה. הוברר, שהתרופה החלה לפעול את פעולתה, וישומה ניכר היטב. יש לשנות את המינון, ונשקף סיכוי להדביר את המחלה. שאל הסטודנט: "מי היה הנפטר". אמרו לו: "אסיר מבית הכלא, שהיה שפוט למאסר עולם". קרא הסטודנט: "ומפושע נתעב זה תלמדו לגבי אנשים ישרים, הלא תבושו להביא ממנו ראייה, ללמוד ממנו גזירה שוה". לעגו לו והסוהו: "רום, אויל, הלא תדע כי כל בני האדם בכל הארצות, ובכל הדורות לבנים ושחורים, צהובים ואדומים שווים הם בתכונת גופם ותולדתם, וניתן ללמוד וחובה ללמוד מן הפרט על הכלל". הוא הדין לעניינינו, יכול כל אדם להיות כמשה, ויכול כל אדם להבדיל להיות כפרעה. כי זה כמו זה בני אדם היו, ושניהם מחייבים את כולם. זה ללמוד הימנו ללכת באורחותיו, וזה לברוח מדרכיו כמפני אש.

{ אור יהל, שערי ארמון }

ר"ת	יציאה	כניסה	יְרוּשָׁלַיִם
18:25	17:46	16:32	יְרוּשָׁלַיִם
18:22	17:47	16:48	תל אביב
18:22	17:45	16:39	חיפה
18:25	17:48	16:50	באר שבע

ספר 'פסקי בן איש חי' | הלכות שבת

סימן שי"ח

דין המבשל בשבת- הנאה ממעשה שבת

חקרתי בס"ד בהיכא דנשרו כליו במים דאסור לשטחן בשבת מפני מראית העין, אם עבר ושטחם במזיד אי שרי ללבשם באותו שבת אחר שנתייבשו, כיון דאין האיסור בזה אלא משום מראית העין, אפשר דלא קנסינן ליה בכך. או כיון דעבר על דברי חכמים שאסרו מפני מראית העין נאסרו אותה שבת אליו, ומסתברא נראה דלא שנא.

שאלה. העושה מלאכה בשבת דקיימא לן אסורה לו לעולם, אם עשה מחט או קדרה ושאר דברים שהם מכשירין דוקא שעושיין בהם המלאכה, ואין הנאה מגופם כמו תבשיל שאוכלו ואריגת בגד שלובשו, אם מותר להנות בהם לתפור באותו מחט ולבשל באותה קדרה, ואם תפר ובישל לא יאסר. או דלמא דגם זה אסור ולא שנא. **תשובה.** כל דבר שאסרו הנאתו הוא אסור בכל גוונא, ולא שנא בין אם הוא מכשירי הנאה ובין אם הוא עיקר הנאה.

אם ראובן רוצה להביא ביום שבת חפץ אחד לצורך אותו היום מגוי אחד היושב בעיר, ולא אפשר לשלוח להביא ממנו כי אם על ידי כתב שיכתוב לו כתב

ויודיענו על זה החפץ שרוצה ממנו לשולחו אליו. פסולים מן התורה ע"ש. נמצא אין בו איסור משום ובא שמעון וכתב את הכתב ההוא בשוגג או במזיד ח"ו, אם מותר ראובן לשלוח בו ביום אותו הכתב

להביא על ידו החפץ, שזה הכתב נעשה בו איסור תורה, ונמצא שזה ראובן הוא נהנה ממלאכת שבת בו ביום, מאי, מי אמרינן דשאני בין מכשירי הנאה להנאה ממש, כי זה הכתב הוא מכשירי הנאה, וההנאה העיקרית הוא שילוח החפץ, אך על ידי כתב זה יודע הגוי בקשת מה שרוצה ממנו ועושה לו בקשתו, ואינו דומה למבשל וכיוצא שהאיסור נעשה בעיקר ההנאה שנהנה בו. או דילמא לא שנא בין מכשירי הנאה להנאה עיקרית, דכל שהוא נהנה בכל גוונא אסור. וכן יש להסתפק אם ישראל תיקן כלי שעות [שעות] שהיה מקולקל לישראל בשבת, אם מותר לראות בכלי השעות ההוא בו ביום לידע בכמה השעה כדי לילך לבית הכנסת או לישן וכיוצא בשאר צרכים. והנה מסתמות דברי הפוסקים ז"ל משמע דבכל גוונא אסור, כי מי שם פה לחלק חילוקים כאלו מדעתנו להתיר.

שאלה. אם כתב בשבת שטר וחתמו העדים בחול, אם מותר לתבוע חובו בשטר זה, דהרי מעשה שבת אסורין בהנאה, ואיך יהנה ממנו לתבוע בו חובו. **תשובה.** עיין בהרמב"ם ז"ל כתבו וחתמו הגט בשבת בזדון, אינה מגורשת, משום שהעדים

ישמחו במלכותך

פרק א' | שמחת השבת

סוד בְּחַה הַגְּדוֹל שֶׁל הַשְּׂמִימָה בַּשְּׁבִיט הַמְּלֻכָּה לְהִתְחַבֵּר עִם הַשְּׂמִימָה שֶׁיִּשְׂנֶה בְּמִרוֹם

הַפְּגָם וְהַקְּלָקֵל שֶׁנִּגְרַם כְּתוּצָא מִחֻטְאֵי וְעוֹנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם גוֹרֵם לְכַף שְׂנֵיחָתָהּ אוּ נִפְגָּם קִצְת הַחוּט הַמְּחַבֵּר אֶת הָאָדָם עִם שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ אֲשֶׁר בְּמִרוֹם, וְע"י כֶּף הָאָדָם אֵינּוּ חֵשׁ וּמְרַגֵּשׁ אֶת אֲשֶׁר חֵשׁ וּמְרַגֵּשׁ בְּאוֹתָהּ עַת שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ שֶׁנִּמְצָא לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים, וְזֶה עֵקֶר הַפְּגָם שֶׁנוֹצֵר וְנִגְרַם לְנַפְשׁוֹ שֶׁל הָאָדָם כְּתוּצָא מִחֻטְאֵי וְעוֹנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם, שֶׁבְּגִלְגָּלָם הֵיא נִכְרַתֶּת כְּלָה אוּ בְּחֻלְקָה מִשְׂרָשׁ נִשְׁמָתָהּ אֲשֶׁר לְמַעַלָּה בְּמִרוֹם.

וְלִכֵּן כְּתַב הַ"פְּלֶא יוֹעֵץ" שֶׁהַסִּימָן לְאָדָם לְדַעַת הָאֵם נִפְשׁוֹ טְהוֹרָה וְזָכָה מִכָּל חֻטְא וְעוֹנוֹן, הוּא הַרְגֵּשׁת הַשְּׂמִימָה הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בָּאָה מְאֻלָּה בְּיַמֵּי שְׂמִימָה, כְּגוֹן בְּשִׁבְתוֹת וְחֲגִים, וְכֵן תְּחִישֵׁת צַעַר וְיַגוֹן נוֹרָאָה בְּיַמֵּי כְּכִיָּה וְתוֹגָה, כְּגוֹן בְּיַמֵּי בֵּין הַמְּצָרִים, אוּ בְּשַׁעַת חֲצוֹת הַלַּיְלָה.

כִּי מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ טְהוֹרָה מְרַגֵּשׁ מִיָּד אֶת אֲשֶׁר חֵשׁ וּמְרַגֵּשׁ שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ שֶׁנִּמְצָא לְמַעַלָּה, וְזֶה הַסִּימָן לְדַעַת אֶת מְדַרְגָּתוֹ הָאֲמִתִּית בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם (וְכֵן כְּתַב בַּעַל הַבְּאָר מֵיָם חִיים בַּסִּפְרוֹ סִידוּרוֹ שֶׁל שַׁבַּת).

וְלִכֵּן תִּקֵּן הָאֲרִיז"ל, שְׁעַל כָּל חֻטְא וְעוֹנוֹן צָרִיף לְצוּם אֶלְפֵי צוּמוֹת וְסוּגוּפִים, וְזֹאת כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הַפְּגָם שֶׁנוֹצֵר בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וּלְחַבֵּר בְּחֻזְרָה אֶת נַפְשׁוֹ שֶׁל הָאָדָם לְשִׂרְשֵׁה הָעֲלִיּוֹן.

וְהֵנָּה דְרָכּוֹ שֶׁל הָאֲרִיז"ל הִיא כְּפִדּוּעַ קֶשֶׁה מְאֹד, כִּי הָאָדָם יִצְטָרֵף לְצוּם כָּל יְמֵי חַיָּו וְעַדִּין לֹא יִתְקַן אֶפְלוּ חֵלֶק מִחֻטְאֵי וְעוֹנוֹתָיו, אֲבָל גְּלוּ הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר יִשְׁנֶה דְרָף הַשְּׁוָה וּמִתְאַיְמָה לְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר עַל יְדֵהּ כָּוֵל כָּל אָדָם לְחַבֵּר בְּחֻזְרָה אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׂרְשֵׁה הָעֲלִיּוֹן, וְע"י כֶּף לְהַעֲבִיר אֶת כָּל זְהֻמַּת חֻטְאֵי וְעוֹנוֹתָיו.

ספר חסידים

סימן קס"ז [המשך]

אם עבר על חייבי כרת וילדה או בא על א"א בלא אונס או על אשת כהן אפילו באונס הרי אסרה על בעלה או אם ילדה והוליד ממזר זה היה מעשה והורו לו ועשה בנמלים ביום ובלילה היה שוכב על הארץ בימות החמה כדי שיעלו פרעושים עליו ונקל זה בעיניו והלך ערום במקום כוורת דבורים ועקצו בו עד שהיה נפוח וכשנתרפא הלך עוד שם. כך עשה פעמים רבות כמה שכתבנו ואם חטא הרבה פעמים באשה צריך הרבה שנים לעשות כמה שכתוב כאן ואם הוליד ממזרים הרי אמרו ממזרים לא חייין. ומעלין עליו כאילו שופך דמים וכן מי שבוועל ארמית וילדה ממנו או אותו שכתב למעלה אל יאמר הרי אמר רב יהודה באותה אשה באותו מקום באותו פרק אקיים זה כי שמא האשה תחפוץ להזדקק ויהיה לו חטא ולא אמרו שייבא אדם עצמו לידי עון. מי שבוועל ארמית או שפחה אם בעל אפילו פעם אחת יצום שלשה ימים לילה ויום רצופים שלא יאכל לא ביום ולא בלילה כן יעשה ג' שנים ואם רוצה יעשה ג' פעמים ג' ימים וג' לילות בשנה אחת ודי לו. ואם יהיו לו בנים ממנה ועובדים לע"ז יש לו לעשות עוד דין אחר עמו. ואל אמר אדם והלא שמשון הגבור בעל ארמית והקב"ה עשה לו נסים כגון מן הלחי כי יש לומר שמשון היה דוחקן וגירין וכן הולדות. אסתר אמרה וכאשר אבדתי אבדתי ואמר שכן אמרה כאשר אבדתי ממך שעד עתה הייתי אנוסה מכאן ואילך שיש לי להמציא גופי לו שיש לומר אתרצה לך כדי שישמע אלי וכיון שבעבור היהודים יש לו לחטוא לכך צוהה וצומה עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום לכן אם בא לפני חכם לשאול היאך יעשה שיתכפר לו יש לו להורות שיצום ג' ימים ושלשה לילות רצופין ואם ילדה ממנו בנים ובנות עובדו לע"ז אעפ"י שלא נתכוון להוליד כיון שידוע שהשוכב עם אשה היא מתעברת צריך לקבל דין על זה שבכל השנה מאותן הימים שיתענה שלשה ימים ושלשה לילות רצופים. וכן מי שיש לו כדי פרנסתו ולוקח אשה שאחיה רשעים ורוב בנים דומין לאחיה האם הרי עתיד ליפרע ממנו שגורם שבניו רשעים ועל כל אלה נאמר מעוות לא יוכל לתקן וכתוב (הושע ז) כי בנים זרים ילדו. [המשך בשבוע הבא]

היום רצה שישראל ימשיכו בשירה

וישב הים לפנות בוקר לאיתנו כו' (שמות יד, כז). פירוש מחמת שהים ראה גודל תענוג השם יתברך מהבקיעה שעל ידו יאמרו ישראל שירה לא רצה לחזור שהיה חפץ שהיה תמיד יבשה שיאמרו תמיד שירה משום הכי אמר וישב הים לפנות בוקר לאיתנו, להנאי שיקרע רק למשה רבינו עליו השלום אבל אחר כך יהיה ים במקדש. ועל פי זה מתורץ קושיית האור החיים, מאי רבותא דים הלא גם הירדן נבקע וכן נהר גינאי לרבי פנחס בן יאיר. ולפי מה שכתבנו לעיל מתורץ, הדיורן ונהר גינאי שכבר ראו תענוג הבורא ברוך הוא שהגיע מבקיעת ים סוף משום הכי באהבה רבה רצו שיבקעו, מה שאין כן הים דעדיין לא ראה קודם בקיעתו תענוג הבורא הוי רבותא:

מיתת הרשעים היא חיותם

האור החיים מקשה דרבותינו ז"ל אמרו שלא ביקש הים לפלטן עד שרמו לו הקדוש ברוך הוא, הלא כפי החוש העין אין הים סובל דבר מת דמיתה הוא על ידי אכילת עץ הדעת והים דלא נהנה ממנו לכן אי אפשר לו לסבול דבר מת אך האדמה נתקלה מחמת קין כנוכר בתורה אבל הים לא חטא כלל לכך אינו סובל דבר מת. ודבר מת, היינו שקודם מיתה היה חי ועתה מת אינו סובל. אבל ברשעים הוא להיפך דרשעים קרוים בחייהם מתים כמאמר רבותינו ז"ל (ברכות יח): ועל ידי מיתתם הוא להם עליה דעל ידי שמתים במיתה משונה מתקדש שמו הגדול ברבים אם כן מיתתם הוא חיותם ולמה לא יסבול הים אותם כיון שמיתתם הוא חיותם ואין לך קידוש השם גדול ממיתת רשעים כמו במצרים שעל ידי זה נגדל שמו הגדול והקדוש שידעו הכל כי הוא הבורא ומחדש העולם:

מי שבוטח בשם מקבל כל צרכיו

והנה ידוע הגם שהשם יתברך ברוך הוא דרכו להטיב לבריותיו. ויש הטבה שהוא מאתערוותא דלעילא לבר. ויש שהוא מאתערוותא דלתתא שישראל מטיבים מעשיהם וגורמים במעשיהם רחמי השם יתברך עליהם כמאמר הכתוב (תהלים קכא, ה) 'צֶלְךָ וְכִמּוֹ שֶׁהַבֹּאֵי לְעֵלַי בְּשֵׁם הַבְּעַל שֵׁם טוֹב ה' צֶלְךָ, כִּמּוֹ שֶׁהִצַּל עוֹשֵׂה מִה שֶׁהָאֵדָם עוֹשֵׂה כֵן כְּבִיכּוֹר' ל כמו שהאדם מתנהג למטה כן מנהיגין אותו מלמעלה. לכן אם מתנהג במדת רחמים גם מלמעלה מרחמין עליו כו'. כמו שאיתא (שבת קנא): כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים. לכך צריך האדם להתנהג במדת רחמים וטובות ובכל המדות טובות ויהיה שמח בחלקו ואז גם מלמעלה יגיע לו כך, וכן הוא במדרש על פסוק ה' צֶלְךָ. ולכן אם אדם בוטח בה'. שהשם יתברך יעשה לו כל צרכיו גם למעלה ממלאין לו כל משאלותיו. אבל אם אדם דואג תמיד על פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו אזי גם למעלה יחסר פרנסתו. ולכן אשרי איש שלא ישכחן ושם בטחונו בה', כי אז ה' צֶלְךָ וְכִמּוֹ שֶׁהָאֵדָם עוֹשֵׂה כֵן כְּבִיכּוֹר' כמו שהוא בוטח בה' שהאל עושה כל צרכיו כן האל נתן לנו כל צרכינו:

והנה בקריעת ים סוף היה אתערוותא דלתתא שישראל הטיבו מעשיהם וגרמו במעשיהם רחמי השם יתברך עליהם מחמת גודל האמונה והבטחון שהיה להם בה' שיעשה להם תשועה משמום הכי עלה בלבם לומר שירה קודם התשועה כנ"ל.

ישראל לא חששו שימותו בקריעת הים

או יבאר הא דאמר משה ה' ימלוך לעולם וכו' ודוד אמר (תהלים קמו, י) ימלוך ה'. יש לומר על דרך שאמרו חכמינו ז"ל (נדרים י): דאסור לאדם לומר לה' חטאת רק חטאת לה', מטעם דשמא ימות ונמצא דהוציא שם שמים לבטלה. אבל גבי שירה פסקה וזהמתן והיו בני חורין חירות ממלאך המות ולכן הקדים השם. אבל אחר כך בחטא העגל דחזרה או אסור להקדים השם ולפיקך אמר דוד ימלוך ה':

{ קדושת לוי | רבי לוי יצחק מברדישטוב זיע"א }

נצור לשונך

חובת השמירה - פרק א' [המשך]

ידוע מה שאמרו חז"ל: "כל העובר עבירה אחת, קונה לו קטיגור אחר". ולפי זה, האיש שיש עליו כמה אלפי מקטרגים, עלול מאוד שעל ידי זה עונותיו מרובים הרבה מזכותיו, ונגמר דינו, חס ושלום, למות על ידי זה.

ולהיפך, מי שכובש יצרו, נוספה לו מצווה בכל פעם. כמאמרם: "ישב אדם ולא עבר עבירה, נותנין לו שכר כעושה מצווה" [4]. ויוכל להתוסף לו בכל יום כמה וכמה מצוות, ותכריע כף הזכות. ויתוסף לו חיים עבור זה. וזהו שאמר הכתוב: "מי תאיש תִּפְּצֵן תִּיָּם וגו' נְצוֹר לְשׁוֹנְךָ מִמַּעַ" (תהלים ל"ד, י"ג-י"ד).

ומה שאמר: "אהב גימין לראות טוב" (תהלים ל"ד, י"ג), הוא גם כן מדווקק מאוד, וידוע, דימיו של האדם שהיה חי על פני האדמה, אפילו אם נפטר והלך לו, ימיו אינם נאספים, כי יש להם מקום למעלה בקדושה. ולפיכך נאמר באברהם: "אֲצַדִּיקֶם יָקָן אֶבְרָם" (בראשית כ"ד, א'). וכן ברוד, שכל ימיהם היו בקדושה, ומאירים שם למעלה. שתקוים שם כל המעשים טובים שעשה באותו היום, וכן כל דברי הקדושה שדיבר באותו היום. ולזה אמר: "אֶבְרָם" (שם), שלא היה חסר אפילו יום אחד, משעה שעמד על דעתו שהכיר את בוראו. ולא כן מי שאינו הולך בדרך ה', יהיו ימיו חשוכים ואין נגה להם, כי נמשך עליהם רוח הטומאה.

גם אתם יכולים לתמוך בעלון העמותה ולזכות בהקדשה!

- הקדשה לשנה שלמה בעלון
- הקדשה למשך חודש
- הקדשה חד פעמית בעלון
- זכות ביזכוי הרבים

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמותת "בצדקה תכוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת כלכלית ע"י מתן סיוע כלכלי רחב היקף העמותה פועלת ללא מטרות רווח כלל!

חלוקת סלי מזון שבועיים מתן ומענה לחוסרים ביתיים בסיסיים חלוקת סלי לידה ליוולדת ולתינוק ועוד פעילויות תמיכה בחגים ומועדים

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
 alon@gamah.org - מייל לכל מטרה
 אתר הגמ"ח WWW.GAMAH.ORG
 054-6091685 | 054-4785404

לתרומות
 בנק לאומי (10) | סניף 858 | מספר חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
 קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
 ניתן לתרום גם דרך "נדרים פלוס" וביזכוי ובאתר

למה הוריד משה את ידיו?

"וַהֲיָה פֶּאֶשֶׁר יָרִים מִשֶּׁה יְדוֹ וַיִּגְבֵר יִשְׂרָאֵל וַיִּכָּאֶשֶׁר יָנִיחַ יְדוֹ וַיִּגְבֵר עַמְלֶק" (שמות י"ז א).

זה הוא נראה כמחורף ומזלזל בהכרת הטובה. וזה על האדם לחדש ולרענן מחשבותיו נקרא חירוף. והטענה אינה מכוונת על כך שהוא בעבודת ה' יתברך, בתורתו במצוותיו מהלל בכל יום, אלא על הקרירות שבה נאמר ההלל, בתפילתו שיהיו בהתרגשות ואהבה רבה, ועל חסרון ההתפעלות מחסדי ה' יתברך. כעיניו וכאילו בו ביום קיבל מסיני. כהות מלראות את הניסים והנפלאות והטובות, הרי אנחנו אומרים בשמע ישראל "אֶשֶׁר אֲנִי והשפעת ההרגל היומי שכל יום הוא קורא את זה. 'קִצְוֹן הַיּוֹם' (דברים ו' ו'), היום כאילו קיבלת אדם לא מתפעל כל יום מחדש שהוא מגיע לבית אותם היום בסיני. וכי אנחנו מצווים היום? הכנסת, הלואי. זה רגילות. צריך להתפעל. כשאדם אלא כמי שמצטווה היום. זאת אומרת, צריך הולך לעלייה לרגל, אז פעם בכמה זמן, זה יוצר להיות תמיד התחדשות והתעוררות התפעלות. עד כדי כך שאומרים שאם נכנסת בשער והתרגשות, ולצערו הרב, אצלנו כל המצוות המזרח, אתה צריך לצאת בשער המערב. לא להיכנס זה מצוות אנשים מלומדה, וזה חמור ביותר. ולצאת באותו שער, משום שאתה... כבר זה הרגל. כשאדם עושה מהרגל, אז בעצם הוא לא עובד אז זאת אומרת תארו לכם מה זה שללכת להיכנס את ה', זה כאילו, אני מודה לראש שלי שמגיע בשער ולצאת משער זה כבר הרגל, כל שכן אם למודים, והוא נזכר להוריד את הראש. ועד כנאדם מאריך בתפילה יותר מדי, או כל הדוגמאות עכשיו מה עשית? לא זוכר, איפה הייתי, מה שנתנו בהלל וכו'.

"פְּרָעָה הַקָּרִיב", כתוב "וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'" אומרת, קשה, קשה, בדור הזה מאוד מאוד (שמות י"ד, י"). אומר רש"י זכרוננו לחיי העולם הבא לחוצים כולם בלחץ, בכל מיני בעיות כאלה בשם המכילתא, "תפסו אמנות אבותם". והקשה ואחרות, קשה מאוד לאנשים להתרכז אפילו הרב עובדיה מברטנורא, "מה משמיענו רש"י בזה?" בברכה ראשונה, בברכה ראשונה של שמונה-מה בא להגיד לנו שהם תפסו אמנות אבותם? כתוב עשרה. בפסוק ראשון של שמע ישראל. קשה "וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'". אז מה הוא משמיע לאנשים. אבל מה לעשות, עם כל הקושי אותו כשהוא אומר "תפסו אמנות אבותם". צריכים להשתדל ולעבוד על זה. בשביל זה אומר הברטנורא, יש לומר לפי שכתוב אחר כך לומדים את המוסר, להתעורר.

"וַיִּאָמְרוּ אֶל מֹשֶׁה הַמִּבְּלִי אֵינִי קָבָרִים בְּמִצְרַיִם אִם כָּתוּב "וַהֲיָה פֶּאֶשֶׁר יָרִים מִשֶּׁה יְדוֹ וַיִּגְבֵר לְקַחְתָּנוּ לְמוֹת בְּמִדְבָּר" (שמות י"ד י"א) משמע יִשְׂרָאֵל וַיִּכָּאֶשֶׁר יָנִיחַ יְדוֹ וַיִּגְבֵר עַמְלֶק". למה שנתרעמו ולא היו צדיקים. וכך פירש מה שאומר שיניח ידו? למה שיניח ידו משה רבנו? מה, "וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'" לא בשבחן דיבר הכתוב, שיגבור עמלק? לא, צריך, לא יעברו שלוש אלא בגנותן. שמה שהם צעקו זה לא היה בלב שלם, שעות בשביל לחדש עוד פעם את ההתעוררות אלא מנהג אבותיהם בידיהם, "תפסו אמנות בנבואה ובתפילה שיהיה בהתרגשות כמו אבותם". יודעים, כשיש צרות מה עושים? צועקים מהרגעים הראשונים, ולא שזה כבר יתיישן אל ה'. אבל זה לא היה מהפנימיות, זה היה הרגל, ויהיה מכח ההרגל, מכח האנרציה. אז לכן זה טבע, מנהג. אז זה התביעה, לכן בא וחדש רש"י יסוד גדול של התחדשות ועוררות והתעוררות "תפסו אמנות אבותם" לא לשבח, אלא לגנאי. אז עד כמה גדולה התביעה על ההרגל במי שעושה צריך להיות מתחדש ומתעורר תמיד, אמן.

קצת מרמה. לכן התאמץ משה רבנו עליו השלום לפי רום מדרגתו לחדש את העלייה בנבואה ובתפילה לחזור ולשוב אל הרגשות הראשונים שהיו ספונים בהוד השכינה וזיווה. זאת אומרת, כתוב כשידי משה מורמות ישראל נוצחים, מורדות אז הם מפסידים. למה שיוירד בכלל את הידיים, אם מחזיקים לו את הידיים, אז למה שהוא יוריד אותם? משום שהתפילה באותה שעה, אם היא כבר אורכת יותר מדי זמן, אז ההתלהבות הראשונית פוחתת, וזה נראה כבר כמו מרמה. כי החיצונית היא לא כמו הפנימיות.

הגאון מווילנה במשלי כ"ה אומר על הפסוק "הַקֵּר רִגְלֶךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן יִשְׁבְּעַךָ וַיִּשְׁנָאֶךָ" (משלי כ"ה י"ז), אז אומר "הַקֵּר רִגְלֶךָ" אלו בתי כנסיות, שלא ירבה אדם בתפילה יותר משלוש שעות. זה בדיוק מה שאמרנו שיש לאדם להשתדל שלא יתקרב אצלו רגש התפילה על ידי ריבוי הזמן. עליו למצוא תחבולות לעורר עצמו להתפעלות מחודשת מגדלותו של הבורא יתברך, וזאת על ידי הפסק קל. שאל אנטונינוס את רבנו הקדוש מהו להתפלל בכל שעה. אמר לו אסור. למה? שלא ינהג קלות ראש בגבורה. אז זאת אומרת, שלא יזלזל במצב. כאילו, יש פחות כל הזמן. ההתלהבות דועכת לאט לאט. הקורא הלל בכל יום, אומרת הגמרא בשבת קי"ח, הרי הוא מחורף ומגדף. על ידי אמירה בכל יום, מצטננת ההתפעלות וההתרגשות מהחסדים של הקב"ה. ואז הוא מהלל לה' יתברך בלא רגש. על ידי

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א
בבית מדרש קהילות פז, בני ברק
בתאריך 21.01.2018
לשמיעת שיעורים והרצאות חייגו
(גם מטלפון כשר)
02-3724787

לעילוי נשמת
זייתה בת סהלה
היוט בת סמו
חנה בת רומיה ע"ה

לעילוי נשמת
קידנו ברק בן זייתה,
יעקב בן עזיזה
דוד בן רבקה

לעילוי נשמת
לדענת הכמה ומוסר'

לעילוי נשמת
מיינה בת סימה
דייזי בת חביבה
תמר בת שלמה
יוסף בן חנה

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

ניתן להשיג יקובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

שותפים בזיכוי הרבים

עלון תורני בתפוצה רחבה

העלון מופץ מדי שבוע לכל חלקי הארץ גם דיגיטלית באתרים מוכרים בעלי עשרות אלפי עוקבים כגון "דרשו", "בעולמם של חרדים" ועוד וכן ברשימות תפוצה גדולות

להעלחת כל עם ישראל שיפלו אויבינו ויחזרו כולם לשלום לביתם מהרה

זכות בזיכוי הרבים

הקדשה חד פעמית

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

הזדרזו לזכות בהקדשה משלכם לרפואת/עילוי נשמת/הצלחה/זיווג וכו'

לפרטים חייגו\שלחו הודעה: 054-4785404 / 054-6091685

לקבלת העלון בחינם למייל\לנייד כל שבוע- להצטרפות לרשימת התפוצה ניתן לשלוח הודעה למספר הטלפון או למייל alon@gamah.org

סרקו לדף מאובטח לבחירת מסלול

בצדקה תכונני

נמ"ח סלי' מזון וסיוע לנוקדים